

KOVÁCS, GY. :

DR. A. HORVÁTH der Pädagoge
DR. HORVÁTH ANDOR a pedagógus
(egy volt tanítvány visszaemlékezései)

1972 február 8-án egy nagyon tartalmas tudós és pedagógus életpálya szakadt meg HORVÁTH ANDOR halálával. Mi, tanítványai, szeretett tudományterülete a malakológia részben hivatásos, részben amatőr művelői, folytatói mély megrendüléssel vettük a hírt. Mennyi mindent szeretett volna még alkotni, elrendezni! Nyugdíjas éveire tervezte egyebek mellett hatalmas adriai Mollusca-anyagának feldolgozását is.

HORVÁTH ANDOR életrajzát, tudományos és iskolateremtő tevékenységét DR. BÁBA KÁROLY főiskolai docens a róla készült nekrológban részletesen feldolgozta, én inkább pedagógus egyéniségének néhány vonását szeretném most feleleveníteni személyes élményeim alapján.

1951-ben kerültem a szegedi Tudományegyetemre. A második tanévtől hallgattuk HORVÁTH ANDOR állatrendszertani előadásait. Az egész évfolyamunknak hamarosan feltűnt tanárunk rendkívüli lexikális tudása, az egész rendszertant felölelő hatalmas fajismerete. Nem kis dolog egyetemi rendszertani előadásokat tartani jegyzet nélkül, ő ezt tette! Egyetlen egyszer sem fordult elő emlékezet-kiesés vagy nyelvbtlés, a következő előadáson pontosan tudta honnan kell folytatni mondandóját. Ismertetései pontosak, szakmailag

kifogástalanok, könnyen és jól érthetők voltak. Tehát megismerésének első óráitól kezdve nagy tekintélyt szerzett tanítványaiban hivatástudatával, magas szintű felkészültségével, emberszeretetével. Vizsgáztatásaira a jóindulatú segítőkészség, humanitás volt jellemző. A biológia tudományának egészére kiterjedő intelligenciája az általános biológia tárgy tanítása során jutott igazán kifejezésre.

Az utolsó tanév elején speciálkollégiumot hirdetett malakológiából. Mivel mi addig vajmi keveset tudtunk e tárgyról, elsősorban tanárunk iránti szeretetünk és tiszteletünk indíttatásával iratkoztunk fel erre a fakultatív tárgyra mintegy féltucatnyian. Akkor még nem tudtuk, hogy tanárunk célja ezzel a tervszerű malakológus utánpótlás biztosítása, iskolateremtő tevékenység volt. Úgy érzem, oktatói-nevelői munkásságának a csúcsát jelentette ez a speciális foglalkozás, hiszen ő maga is, mint már említettem, ezt a szakterületet művelte és szerette a legjobban. A malakológiának minden résztudományát /ökológia, rendszertan, cönologia, élettan stb./ a legapróbb részletességgel ismertette. A tárgyalt anyagot gazdagon és sokoldalúan szemléltette. Itt már számos problémát felvetettünk konzultatív jelleggel - ma már több elég naívnak tűnő kérdést is, - amit ő végtelen türelemmel magyarázott meg minden esetben. Ezek a foglalkozások egyébként jóval túlhaladták a hivatalosan előírt két órát. Az elméleti foglalkozások mellett terepgyakorlatokon is résztvettünk Szeged környékén, melyek kiváló lehetőségeket teremtettek fajismeretünk pontosításához, kiszélesítéséhez. A gyakorlati foglalkozások nemegyszer a Tombác vagy Hági étteremben,

fehér asztal mellett végződtek és itt nyertünk bepillantást tanárunk egyéni életébe, problémáiba. Ekkor tudtuk meg, hogy legényember, özvegy édesanyjával és hűgával él; mondhatni hobbija is a zoológia már gyermekkorra óta. Elmondta őszintén és barátilag addigi élettörténetét, melyből egy talpig jellemes és becsületes, egyszerű életmódot élő, példaképpül szolgálható tudóseMBER körvonalai bontakoztak ki előttünk. Természetesen mi ezeket az alkalmakat rendkívüli élménynek és megtisztelésnek tartottuk. Utolsó foglalkozásunkon közölte velünk, ha kikerülünk az életbe és bármilyen problémánk adódik, bármikor bátran keressük fel, ő igyekezni fog minden tőle telhető segítséget megadni.

Csurgói tanárkodásom során tanárom kedves szavaira emlékezve kezdtem a környék malakofaunájának rendszeres feltárásába, vizsgálatába és éltem az ígért lehetőséggel, fel is kerestem egy délután az egyetemen. Nem lehet elmondani azt a szeretetet, ahogyan fogadott; mindjárt az első alkalommal legalább négy órán át beszélgettünk főként szakmai kérdésekről, ő is elmondta, hogy mivel foglalkozik. Lényeg az, hogy 3-4 év múltán az ő segítségével, atyai tanácsaival jelent meg első önálló munkám.

Az egyetem elvégzése után számtalanszor kerestem fel, találkozásaink számomra rendkívüli élményt jelentettek nemcsak tudományos, de érzelmi téren is, úgy léptem a szobájába, mintha haza mentem volna.

Ennek az érzelmi kötődésnek a jelentőségét akkor éreztem a legjobban és egyben legmegrázóbban, mikor a halála után Szegeden járva, a nagyon jól ismert utcába léptem, kezem az intézet ajtajának a kilincsén volt és

villámütésként hasított belém a tudat, hogy nincs többé...

Úgy érzem, mi volt tanítványai akkor tisztelglünk legméltóbban a most húsz éve elhunyt szeretett Tanárunk emlékének, ha emberi mivoltunkban, hivatásunk teljesítésében a példáját követjük!

DR. GY. KOVÁCS

Deák str. 7.

5600 Békéscsaba

Ungarn